

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 ขอบเขตและวัตถุประสงค์

การศึกษาเรื่องปัญหาและวิธีการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม ในเขตเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพของผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่รูปแบบต่างๆ ที่มีต่อธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมจำนวน 20 ราย ในเขตเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามความสะดวก (คุณสมบัติ เวชสาร, 2541 : 129) โดยตัวอย่างต้องมีความสมัครใจและยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

3.3 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล ข้อมูลในการวิจัยสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามความสะดวก โดยตัวอย่างต้องมีความสมัครใจและยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ การเลือกตัวอย่างกระจายตามตลาดและแหล่งชุมชน
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารหนังสือและตำราทางวิชาการต่าง ๆ สิ่งตีพิมพ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อทราบถึงปัญหา ผลกระทบและวิธีการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ แนวคำถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีประเด็นต่างๆ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล สถานที่ประกอบการ ที่ตั้ง ตำแหน่งงาน วุฒิศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านธุรกิจค้าปลีก ประสบการณ์ด้านอื่นๆ ประวัติการดำเนินงานของสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม ได้แก่คำถามเกี่ยวกับการเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี ภาวะการแข่งขัน คู่แข่งขั้นรายใหม่ ความสามารถในการทดแทน อำนาจต่อรองของผู้บริโภค และอำนาจต่อรองของบริษัทผู้ผลิตและจัดจำหน่าย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านต่างๆของธุรกิจ ได้แก่ การตลาด การเงิน การจัดซื้อและการบริหารสินค้าคงคลัง การบริหารทรัพยากรบุคคล การวิจัยและพัฒนา และการจัดการ

ตอนที่ 4 แนวความคิดเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมในอนาคต เป็นการสัมภาษณ์ถึงแนวโน้มการดำเนินงาน ทิศทางการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ และความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐบาล องค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชน ทั้งนี้ได้ถามถึงการรวมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม บทบาทการช่วยเหลือและอำนาจการต่อรองในธุรกิจ

3.4.2 การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากสิ่งตีพิมพ์ ตำราและเอกสารทางวิชาการ

3.5 เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาหาข้อสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษา โดยจะใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในโดยใช้การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis)
- วิเคราะห์แนวทางการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมโดยใช้การกำหนดกลยุทธ์แมทริกซ์ TOWS (TOWS Matrix)

3.6 วิธีการรายงานผล

โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาประมวลผลและรายงานในรูปแบบเชิงพรรณนา โดยแบ่งการรายงานออกเป็น

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
2. วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม
3. ผลกระทบจากการดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ต่อธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม
4. สรุปปัญหาการดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม
5. การปรับตัวของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม
6. อนาคตของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิม